

BORÇLAR HUKUKU

EDİM TÜRLERİ: Borçlunun edimi yerine getirmek için yapacağı davranış itibarıyla, borcun konusu olan edim ya verme borcu veya yapma borcu ya da yapmama borcu olarak nitelendirilebilir.

- satış sözleşmesi uyarınca satılan malın mülkiyetinin devri VERME BORCUNA;
- vekilin iş görmesi YAPMA BORCUNA;
- sır saklama yükümlülüğü YAPMAMA BORCUNA örnek teşkil eder.

SÖZLEŞMENİN KESİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ SONUCUNU DOĞURAN HALLER; hukuki işlem yeteneğinin (fiil ehliyeti) yokluğu; hukuka ve ahlaka aykırılık, şekle aykırılık, imkânsızlık ve muvazaa olarak belirtilmektedir.

Tüzel kişilerin fiil ehliyetine sahip olmaları ve hukuki işlem yapmaları gerekli organlarını oluşturmaları ile mümkün olduğu için, organ sıfatına sahip olmayan kişiler tarafından tüzel kişi adına yapılan sözleşmeler KESİN HÜKÜMSÜZDÜR.

“Kanunun verdiği yetkiye dayanan ve bu yetkinin sınırları içinde kalan bir fiil, zarara yol açsa bile hukuka aykırı sayılmaz.

Zarar görenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar, zarar verenin davranışının haklı savunma niteliği taşıması, yetkili kamu makamlarının müdahalesinin zamanında sağlanamayacak olması durumunda kişinin hakkını kendi gücüyle koruması veya zorunluluk hâllerinde de fiil, hukuka aykırı sayılmaz.”

VEKÂLETSİZ İŞGÖRMENİN ŞARTLARI:

- Bir İşin Görülmesi
- Görülen İşin Başkasının İş Olması
- İşin Görülmesi İçin Vekâlet Olmaması
- İşgörme İradesi

Alacaklının Temerrüdünün Koşulları: Alacaklının temerrüdünün iki koşulu vardır:

- İfanın gereği gibi önerilmiş olması,
- Haklı sebep olmaksızın ifa önerisinin reddi.

FESİH sürekli edimli sözleşmelerde, ifaya başladıktan sonra sözleşmenin geçmişe etkili olarak sona erdirilmesi mümkün olmadığı için, geleceğe etkili olarak sona erdirilmesine yarayan **bozucu yenilik doğuran bir haktır.**

İLLİYET BAĞINI KESEN SEBEPLER:

- 1) Mücbir sebep
- 2) Yoğunluk (Ağırılık)
- 3) Dışsallık
- 4) Kaçınılmazlık
- 5) Öngörülmezlik
- 6) Nedensellik bağı
- 7) Zarar görenin ağır kusuru
- 8) Üçüncü kişinin ağır kusuru
- 9) Beklenmeyen hal
- 10) Sorumsuzluk anlaşması

EL BİRLİĞİYLE ALACAK: Birlikte alacaklılar alacağı ancak **birlikte** isteyebiliyorlar ve borçlu da borcundan ancak **alacaklıların tümüne ifada bulunarak** kurtulabiliyorsa el birliğiyle alacak vardır.

CAYMA PARASI: Sözleşme kurulurken bir tarafça diğerine verilmiş olan bir miktar para, sözleşmeden serbestçe cayabilme yetkisini göstermek için verilmişse buna cayma parası (cayma akçesi, zamanı rücu, pişmanlık akçesi) denmektedir.

BORCUN SONA ERDİREN SEBEPLER:

- İfa
- İbra
- Yenileme
- Takas
- Alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi
- Kusursuz ifa imkansızlığı

SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ:

- Satış sözleşmesi borç doğuran bir sözleşmedir.
- Satış sözleşmesi rızai bir sözleşmedir.
- Satış sözleşmesi tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- Satış sözleşmesi ani edimli bir sözleşmedir.

VEKÂLET SÖZLEŞMESİNDE VEKİLİN BORÇLARI:

- Vekâletin sınırları içinde iş görme borcu,
- vekilin sadakat ve sır saklama borcu,
- vekilin hesap verme borcu,
- vekilin vekâlet ilişkisi çerçevesinde aldıklarını verme borcu

olarak sayılabilir.

VEKÂLET VERENİN BORÇLARI:

- vekilin yaptığı giderleri ve verdiği avansları ödeme borcu,
- vekile avans verme ve karşılık sağlama borcu,
- vekilin vekâleti ifa sebebiyle uğradığı zararı tazmin borcu ve
- birlikte vekâlet verenlerin vekile karşı müteselsil sorumluluğu

olarak sayılabilir.